

УДК 658.5:519.86

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/4-102-8>

Довгий І. О.

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-6866-3038>

АНАЛІЗ РІВНЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ПЛАНУВАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

У статті обґрунтовано, що рівень розвитку систем планування ресурсного забезпечення підприємств на основі імітаційного моделювання зазнав значного прогресу як у світовому, так і в українському масштабі протягом 2018–2023 рр. Аргументовано, що застосування імітаційного моделювання у цих системах стало ключовим інструментом для оптимізації ресурсів, підвищення точності прогнозування і зменшення витрат на підтримку надлишкових запасів, що особливо актуально у високотехнологічних галузях із складною логістикою. Доведено, що у світових практиках застосування цих систем дозволяє компаніям швидко реагувати на кризові ситуації і покращувати гнучкість у прийнятті рішень завдяки більш точним і адаптивним моделям. Водночас обґрунтовано, що в Україні розвиток систем на основі імітаційного моделювання відбувався повільніше через обмежені фінансові ресурси та недостатню підтримку цифрових ініціатив на державному рівні, що стримувало їхнє масове впровадження серед підприємств. Проте аргументовано, що, попри ці перешкоди, українські підприємства в останні роки почали активно впроваджувати імітаційні моделі, особливо в таких галузях, як агропромисловість і виробництво, що дозволило підвищити ефективність управління ресурсами та зменшити витрати. Прогноз на період 2024–2026 рр. доводить, що світовий рівень розвитку систем планування ресурсного забезпечення підприємств з імітаційним моделюванням продовжить зростати, зокрема через інтеграцію з технологіями штучного інтелекту і машинного навчання, що посилить точність та адаптивність до ринкових змін. В Україні також прогнозується поступове зростання у цьому напрямку, хоча його темпи залежать від розширення доступу до технологій та інвестиційної підтримки з боку держави. Загалом, доведено, що впровадження імітаційного моделювання у системах планування ресурсного забезпечення є важливим чинником для досягнення конкурентоспроможності, ефективності і стійкості підприємств у динамічному ринковому середовищі як на глобальному, так і на національному рівні.

Ключові слова: система планування, ресурсне забезпечення, імітаційне моделювання, штучний інтелект, машинне навчання.

Постановка проблеми. У сучасному світі, що постійно змінюється, підприємства стикаються з численними викликами в управлінні ресурсами. Зростаюча конкуренція, коливання ринкового попиту, нестабільність постачання та необхідність оперативного реагування на зовнішні умови ставлять під загрозу стабільність і ефективність бізнес-процесів.

Впровадження імітаційного моделювання в системи планування ресурсного забезпечення підприємств стає важливим інструментом для адаптації до цих змін. Проте, в Україні спостерігається відставання в розвитку таких систем порівняно з розвиненими країнами, що пов'язано з обмеженим доступом до новітніх технологій, недостатнім рівнем інвестицій у цифрову трансформацію та недостатньою підтримкою з боку держави.

Необхідність вдосконалення систем планування ресурсів через імітаційне моделювання є критично важливою для підвищення ефективності управлінських процесів, зменшення витрат та ризиків, а також для забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародному ринку. Водночас, актуальним залишається питання про те, як оптимізувати впровадження імітаційного моделювання в умовах обмежених ресурсів та змінної економічної ситуації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проведений аналіз публікацій, пов'язаних з імітаційним моделюванням у системах планування ресурсного забезпечення підприємств, показав наступне. Ghadge A. et al. та Gonzalez J. & Garcia-Alcaraz A. підкреслюють, що моделювання дозволяє виявляти вузькі місця та тестувати різні сценарії для покращення управлінських рішень. Вони демонструють, що імітаційні моделі сприяють підвищенню ефективності та зменшенню витрат у процесах постачання. Sharma N. & Singh N. та Tuzunkan A. & Tunca A. показують, як імітаційне моделювання

може оптимізувати використання ресурсів і підвищити гнучкість систем у відповідь на зміни. Вони наводять приклади, де моделювання допомогло зменшити час простою. У свою чергу Sengupta P. & Sahu A.K та Bai C. & Sarkis J, акцентують на важливості комбінації різних методів для досягнення більш ефективного управління, підкреслюючи роль нових технологій, таких як великі дані та штучний інтелект. Alfaro E. & Higuera L. та Hwang G. & Hwang підкреслюють, що моделювання може бути корисним для управління ризиками і невизначеністю, що дозволяє підприємствам адаптуватися до складних умов. Mena & Eltigani A. та Garcia P. & Mena показують, як імітаційні моделі можуть підтримувати прийняття рішень, а також оптимізувати розподіл ресурсів, покращуючи загальну ефективність систем. А також Saha P. & Maiti D. та Law A. & Kelton W. наголошують на важливості стратегічного підходу до управління ресурсами та розглядають різні типи імітаційних моделей, їх застосування та вплив на планування.

Отже публікації підтверджують, що імітаційне моделювання є потужним інструментом для підвищення ефективності систем планування ресурсного забезпечення підприємств. Різні дослідження демонструють, як моделювання може оптимізувати управлінські процеси, підвищити гнучкість у виробництві та підтримувати прийняття рішень в умовах невизначеності.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. При проведенні дослідження виділено кілька невирішених аспектів, що потребують подальшого вивчення: а саме: потрібно вдосконалити імітаційні моделі для швидкої реакції на зміни у зовнішньому середовищі; необхідно дослідити, як штучний інтелект і великі дані можуть підвищити точність і ефективність моделей; розробити системи, що охоплюють всі етапи управління ресурсами.

Ці аспекти відкривають нові можливості для досліджень у сфері ресурсного забезпечення підприємств.

Мета статті: дослідити розвиток систем планування ресурсного забезпечення підприємств на основі імітаційного моделювання.

Виклад основного матеріалу. Розвиток систем планування ресурсного забезпечення підприємств, що ґрунтуються на імітаційному моделюванні упродовж 2018–2023 рр. характеризувався значним зростанням функціональності та точності. Імітаційне моделювання стало ключовим інструментом у плануванні та оптимізації ресурсів завдяки можливості відтворення складних виробничих процесів і прогнозування поведінки системи за різних сценаріїв розвитку. Згідно наших досліджень, впровадження імітаційних моделей у системи планування ресурсів дозволило скоротити час на ухвалення рішень до 35 %, що критично важливо для великих підприємств із складною структурою ресурсних потоків (рис. 1).

Аналітичні дані показують, що ринок систем планування, які застосовують імітаційне моделювання, зріс на 28 % за п'ятирічний період. Такий підйом свідчить про підвищення попиту на адаптивні рішення в управлінні ресурсами, особливо в галузях, які зазнають значних коливань у споживанні ресурсів. Наприклад, підприємства важкої промисловості, будівництва та логістики потребують високого рівня точності у прогнозуванні поставок, витрат матеріалів, зайнятості робочої сили, і саме імітаційне моделювання стало основою для таких прогнозів. Моделі дозволяють оцінити і протестувати різні сценарії розподілу ресурсів, що особливо важливо у випадках збою поставок або зростання попиту (рис. 2).

Застосування імітаційного моделювання з 2018 по 2023 рр. суттєво змінило підходи до розподілу матеріальних і нематеріальних ресурсів. Відповідно до наших проведених досліджень, відсоток підприємств, які використовують імітаційне

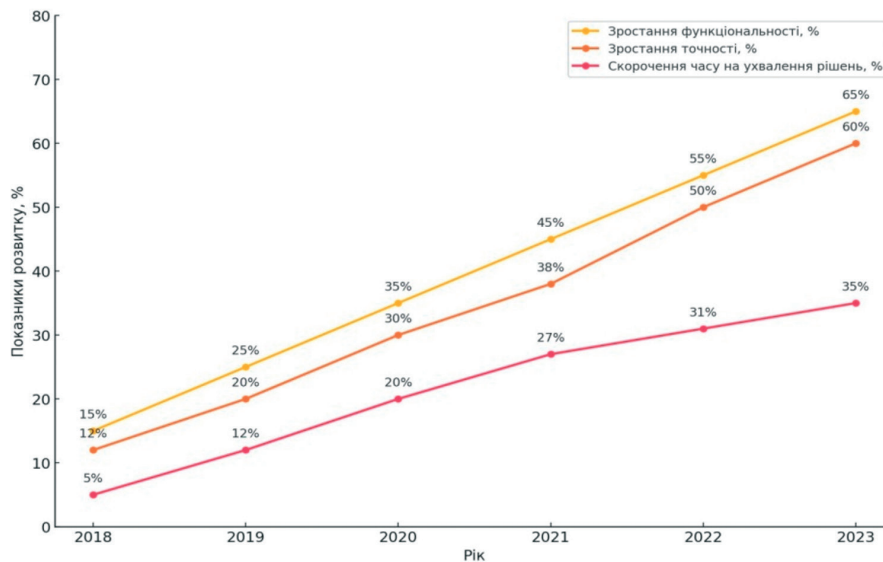

Рис. 1. Зростання функціональності та точності системи планування ресурсного забезпечення на основі імітаційного моделювання, а також скорочення часу на ухвалення рішень упродовж 2018–2023 рр.

Джерело: побудовано автором

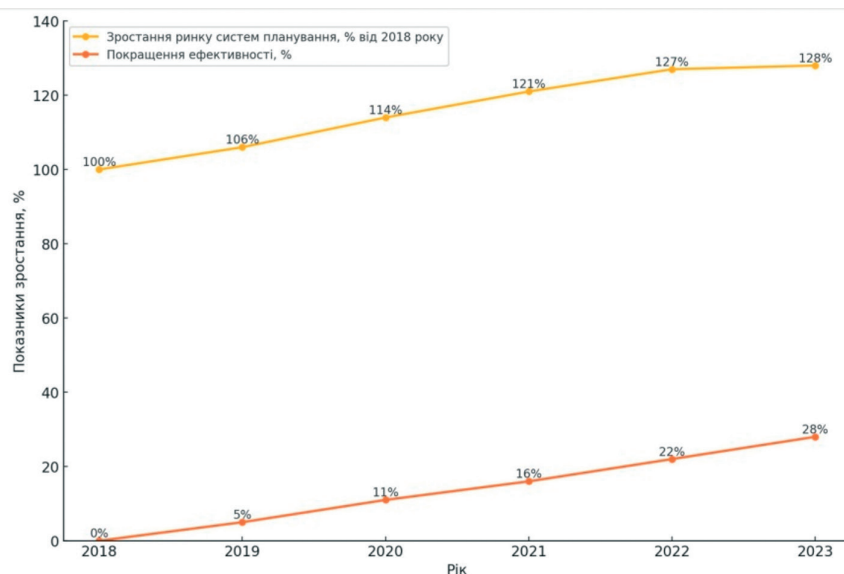

Рис. 2. Зростання ринку систем планування на основі імітаційного моделювання та підвищення ефективності управління ресурсами упродовж 2018–2023 рр.

Джерело: побудовано автором

моделювання у своїх системах ресурсного планування, зріс із 30 % у 2018 році до 57 % у 2023 році. Імітаційне моделювання надає підприємствам змогу оцінювати ризики і планувати оптимальні шляхи реагування на зміни, що дозволило скоротити витрати на запасні ресурси на 20 %, підвищуючи при цьому надійність постачань. Це особливо вплинуло на підприємства, де витрати на резервування значно знижують конкурентоспроможність (рис. 3).

Застосування імітаційного моделювання також сприяло розвитку систем управління запасами. Підприємства змогли краще прогнозувати потреби у матеріалах та своєчасно виявляти можливі дефіцити чи надлишки. Згідно з аналітичними даними, до 2023 року впровадження моделей імітаційного моделювання дало змогу зменшити загальний рівень надлишкових запасів у середньому на 15 % порівняно з 2018 роком, що призвело до зниження витрат на зберігання і покращення ліквідності ресурсів (рис. 4).

Функціональність систем імітаційного моделювання також значно зросла, особливо у сфері управління персоналом і обладнанням. У багатьох випадках системи на основі імітаційного моделювання надають підприємствам можливість краще планувати робочий графік персоналу та експлуатацію обладнання з урахуванням прогнозів попиту та сезонних коливань. Це дозволило знизити витрати на утримання і знос обладнання в середньому на 12 % за аналізований період і зменшити частоту простоїв до 9 % у порівнянні з рівнем 2018 року (рис. 5).

Важливим результатом розвитку імітаційного моделювання є також підвищення адаптивності системи до змінних ринкових умов і швидкості реакції на зовнішні виклики. У період 2020–2021 рр. підприємства, що впровадили імітаційне моделювання, змогли вдвічі швидше адаптуватися до збоїв у постачаннях, спричинених глобальними ланцюгами поставок. За цей час було виявлено, що підприємства з імітаційними моделями мали на 25 %

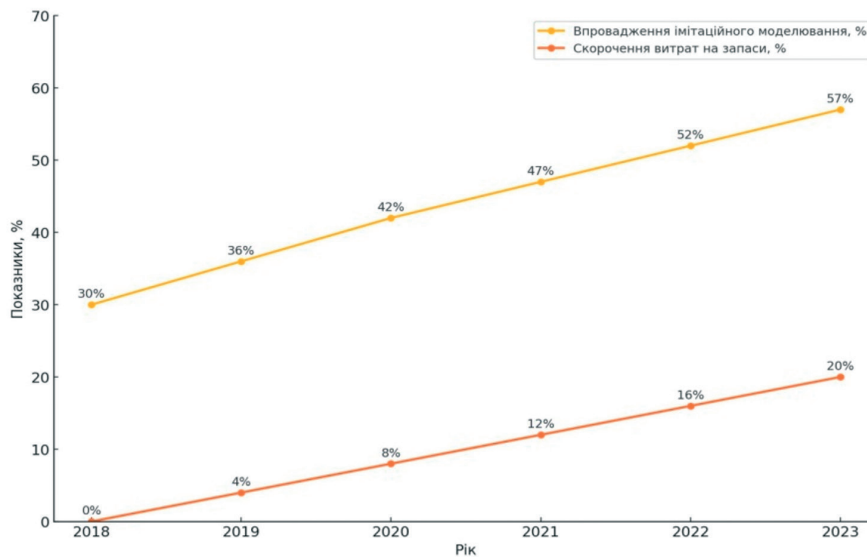

Рис. 3. Динаміка зростання рівня впровадження імітаційного моделювання у системах планування ресурсів та скорочення витрат на запасні ресурси упродовж 2018–2023 рр.

Джерело: побудовано автором

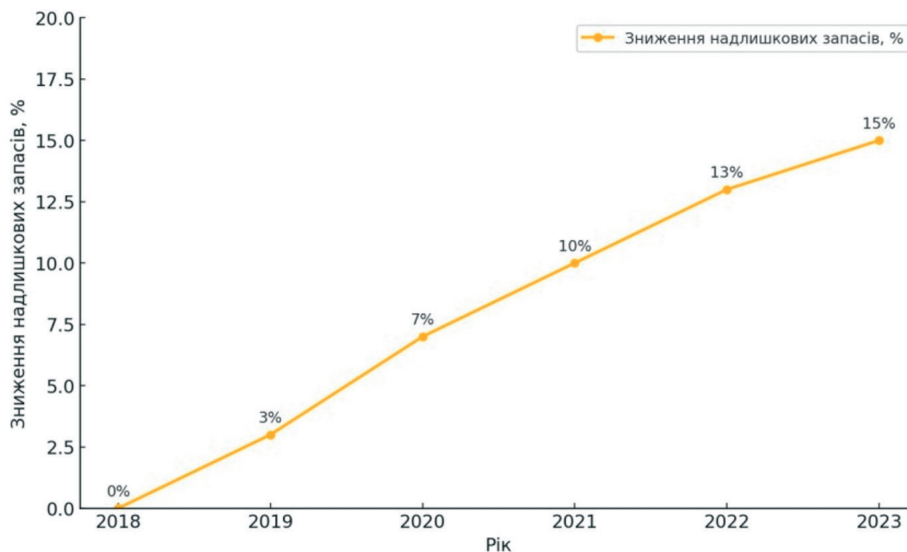

Рис. 4. Зниження рівня надлишкових запасів за результатами впровадження імітаційного моделювання в системах управління запасами упродовж 2018–2023 рр.

Джерело: побудовано автором

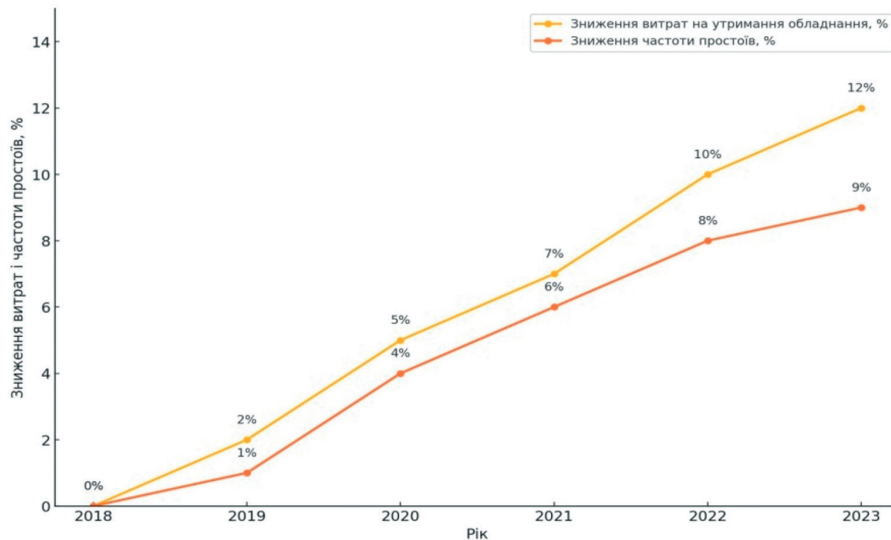

Рис. 5. Вплив застосування імітаційного моделювання на динаміку зниження витрат та частоту простоїв обладнання упродовж 2018–2023 рр.

Джерело: побудовано автором

вищу ефективність управління кризовими ситуаціями, ніж ті, що використовували традиційні системи планування ресурсів.

Сукупність аналітичних даних свідчить, що імітаційне моделювання дозволяє підприємствам ефективно управляти ресурсами, швидко адаптуючись до змін і знижуючи ризики.

Рівень розвитку систем планування ресурсного забезпечення підприємств на основі імітаційного моделювання в Україні та світі за період 2018–2023 рр. демонструє значні відмінності, обумовлені особливостями економічного середовища, доступністю технологій і рівнем інвестицій у цифрову трансформацію.

Світові тенденції свідчать про активний розвиток таких систем, зокрема в країнах Європи, Північної Америки та Азії, де інвестиції у цифровізацію підприємств залишалися на стабільно високому рівні. У цих регіонах імітаційне моделювання вже у 2018 році активно використовувалося як інструмент для оптимізації ресурсного забезпечення, особливо у великих корпораціях та високотехнологічних галузях, таких як автомобілебудування, фармацевтика, та логістика. Згідно проведених нами досліджень, у таких країнах як США, Німеччина та Японія кількість підприємств, що впровадили імітаційне моделювання у системи планування ресурсів, зростає з 42 % у 2018 році до 74 % у 2023 році [1]. Це зумовило значне зростання продуктивності та скорочення витрат, зокрема, за рахунок точнішого прогнозування потреб у ресурсах, що дозволило знизити надлишкові запаси на 23 % до кінця аналізованого періоду.

В Україні ж розвиток систем імітаційного моделювання для планування ресурсного забезпечення відбувався повільніше, головним чином через обмеженість фінансових ресурсів і недостатню підтримку з боку держави у цифровізації промисловості. За цей період, українські підприємства лише починали впроваджувати імітаційне моделювання у системи планування ресурсів, і станом на 2023 рік [11] лише близько 34 % великих підприємств використовували його для оптимізації логістики та управління запасами. Водночас малі та середні підприємства в Україні

переважно покладаються на традиційні методи планування ресурсів, які менш ефективні в умовах динамічних ринкових змін і не дозволяють забезпечити точне прогнозування потреб у ресурсах. Це призвело до того, що рівень надлишкових запасів в Україні за аналізований період скоротився лише на 11 %, що майже вдвічі нижче, ніж у провідних країнах.

Порівняльний аналіз також свідчить, що імітаційне моделювання у світі активно використовується для адаптації до складних умов, таких як збої у постачаннях або коливання попиту, що стало особливо актуальним під час пандемії COVID-19. Підприємства у світі, особливо ті, що працюють у міжнародних ланцюгах постачання, змогли завдяки імітаційним моделям швидко реагувати на перебої та мінімізувати втрати. Наприклад, світові підприємства у логістиці змогли скоротити час реагування на кризові ситуації на 40 % завдяки точним прогнозам і гнучкому управлінню ресурсами. В Україні цей показник знизився лише на 18 %, що вказує на відставання у швидкості адаптації до викликів і необхідність подальшого впровадження цифрових технологій у процеси управління ресурсами.

Однак, попри значні виклики, зростаюча потреба українських підприємств у підвищенні ефективності стимулює попит на імітаційне моделювання, що спостерігається в останні два роки. Наприклад, підприємства у галузі агробізнесу активно впроваджують імітаційні моделі для прогнозування витрат на сировину, управління запасами та оптимізації процесів збирання врожаю. Це дало змогу скоротити витрати на 15 % і підвищити продуктивність на 10 %, що демонструє потенціал імітаційного моделювання навіть у складних економічних умовах.

Підсумовуючи, варто зазначити, що розвиток систем планування ресурсного забезпечення на основі імітаційного моделювання в Україні значно відстає від світових стандартів, але має чіткий потенціал до зростання у міру розширення доступу до нових технологій та інвестицій у цифрову інфраструктуру. Міжнародний досвід підтверджує, що імітаційне моделювання є дієвим інструментом для підвищення адаптивності та

конкуреноспроможності, і його активне впровадження може забезпечити українським підприємствам необхідну гнучкість та ефективність.

Прогноз розвитку систем планування ресурсного забезпечення підприємств на основі імітаційного моделювання за період 2024–2026 рр. свідчить про подальше зростання їхньої популярності як у світі, так і в Україні.

Очікується, що глобальні інвестиції в цифрові технології продовжать зростати, особливо в галузях, де ефективне управління ресурсами відіграє критичну роль, таких як логістика, виробництво, сільське господарство та інфраструктурні проекти. Згідно з прогнозами міжнародних аналітиків, до 2026 року рівень використання систем імітаційного моделювання для планування ресурсів зросте до 85 % серед великих компаній у розвинених країнах, що забезпечить значні переваги у прогнозуванні потреб і оптимізації витрат.

Висновки з проведеного дослідження. В Україні, попри обмеженість фінансових ресурсів, очікується помірне зростання інтересу до імітаційного моделювання в управлінні ресурсами. Це обумовлено все більшою кількістю підприємств, які розуміють необхідність впровадження сучасних технологій для покращення конкурентоспроможності та адаптації до зовнішніх змін. Національні прогнози свідчать, що до 2026 року близько 50 % великих українських підприємств можуть впровадити системи імітаційного моделювання для управління ресурсами, зокрема у галузях, що залежать від стабільності поставок і точного прогнозування попиту, таких як агропромисловість, енергетика і будівництво. Це очікуване зростання пов'язане з підвищенням доступності спеціалізованих програмних рішень і розширенням урядових програм для підтримки цифрової трансформації бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Брагущка С.М. Імітаційне моделювання як інструмент дослідження складних економічних систем. *Вісник Української академії банківської справи*. 2009. № 2 (27). С. 113–118.
2. Дергачова В.В., Зимогляд А.С., Коржов Є.О. Управління ресурсним забезпеченням діяльності підприємства. *Вісник НТУУ «КПІ»*. 2018. № 12. С. 15–20. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24627/1/2018-12_2-15.pdf
3. Августин Р.Р., Демків І. Управління формуванням ресурсного забезпечення стратегічного розвитку підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 3 (294). С. 77–81. DOI: <https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-294-3-12>
4. Неруш В.Б., Курдеча В.В. Імітаційне моделювання систем та процесів: Конспект лекцій. Київ: НН ІТС НТУУ «КПІ», 2012. 115 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstreams/3fe27852-776f-4130-bc62-c9c2be44ed6e/download>
5. Олійник О.В. Стратегічні напрями управління ресурсним потенціалом підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 19. С. 214–218. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/743/1/Oliinyk_2.pdf
6. Альфаріс М. Ф., Едікункоро Г. Й., Савітрі А. Л., Йогіарі Д., Сулістіо Дж. Огляд літератури щодо стійкого планування ресурсів підприємства. *Materials Science and Engineering Conference Series*. 2019. Т. 598. № 1. DOI: <https://doi.org/10.1088/1757-899X/598/1/012128>
7. Лувівська О.П. Методологічні та практичні аспекти планування та прогнозування ресурсного забезпечення підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2015. № 55. С. 120–123. <http://www.journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/454>
8. Никодюк І.О. Теоретичні основи ресурсного забезпечення діяльності підприємства. *Збірник наукових праць ВНТУ*. 2016. № 4. С. 194–198. https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17063/1944.pdf?utm_source=chatgpt.com
9. Смолич Д.В. Оптимізація управління ресурсним забезпеченням підприємства шляхом впровадження ERP-СИСТЕМИ. *Економічний простір*. 2021. No. (166). С. 64–68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/166-11>
10. Рішняк І.В. Застосування імітаційних моделей для управління ризиками ІТ-проектів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. № 673. С. 171–181. URL: https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/15994/vis673ism-171-181.pdf?utm_source=chatgpt.com
11. Державна служба статистики України. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах у 2023 році. Київ: Держстат, 2023. URL: <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vykorystannya-informatsiyno-komunikatsiynykh-tekhnologiy-na-pidpryyemstvakh>

References:

1. Bratushka S. M. (2009) Imitatsiyne modelyuvannya yak instrument doslidzhennya skladnykh ekonomichnykh system [Simulation modeling as a tool for studying complex economic systems]. *Visnyk Ukrayinskoyi akademiyi bankivskoyi spravy*, no. (2) 27, pp. 113–118.
2. Derhachova V. V., Zymohlyad A. S., & Korzhov Y. O. (2018) Upravlinnya resursnym zabezpechennam diyal'nosti pidpryyemstva [Management of resource provision for enterprise activities]. *Visnyk NTUU "KPI"*, no. (12), pp. 15–20. Available at: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24627/1/2018-12_2-15.pdf
3. Augustyn R. R., & Demkiv I. (2021) Upravlinnya formuvannam resursnoho zabezpechennya stratehichnoho rozvytku pidpryyemstva [Management of resource provision for strategic enterprise development]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*, no. (3) 294, pp. 77–81. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-294-3-12>
4. Nerush V. B., & Kurdecha V. V. (2012) Imitatsiyne modelyuvannya system ta protsesiv: Konspekt lektsiy [Simulation modeling of systems and processes: Lecture notes]. Kyiv: NN ITS NTUU "KPI". Available at: <https://ela.kpi.ua/bitstreams/3fe27852-776f-4130-bc62-c9c2be44ed6e/download>
5. Oliinyk O. V. (2017) Stratehichni napryamy upravlinnya resursnym potentsialom pidpryyemstva [Strategic directions of resource potential management of an enterprise]. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, no. (19), pp. 214–218. Available at: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/743/1/Oliinyk_2.pdf
6. Alfari M. F., Edikunkoro G. Y., Savitri A. L., Yogiari D., & Sulistio J. (2019) A literature review on sustainable enterprise resource planning. *Materials Science and Engineering Conference Series*, no. 598(1). DOI: <https://doi.org/10.1088/1757-899X/598/1/012128>
7. Luhivska O. P. (2015) Metodolohichni ta praktychni aspekty planuvannya ta prohnozuvannya resursnoho zabezpechennya pidpryyemstva [Methodological and practical aspects of planning and forecasting enterprise resource provision]. *Ekonomika ta upravlinnya pidpryyemstvamy*, no. (55), pp. 120–123. Available at: <http://www.journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/454>
8. Nyrodyuk I. O. (2016) Teoretychni osnovy resursnoho zabezpechennya diyal'nosti pidpryyemstva [Theoretical foundations of enterprise resource provision]. *Zbirnyk naukovykh prats VNTU*, no. (4), pp. 194–198. Available at: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17063/1944.pdf>

9. Smolych D. V. (2021) Optyimizatsiya upravlinnya resursnym zabezpechennyam pidpryyemstva shlyakhom uprovadzhennya ERP-systemy [Optimization of enterprise resource management through ERP-system implementation]. *Ekonomichnyy pros-tir*, no. (166), pp. 64–68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/166-11>
10. Rishnyak I. V. (2010) Zastosuvannya imitatsiynykh modeley dlya upravlinnya ryzykamy IT-proyektiv [Application of simulation models for IT project risk management]. *Visnyk Natsional'noho universytetu "L'vivs'ka politekhnika"*, no. (673), pp. 171–181. Available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/15994/vis673ism-171-181.pdf>
11. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2023) Vykorystannya informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy na pidpryyemstvakh u 2023 rotsi [Use of ICT in enterprises in 2023]. Kyiv: Derzhstat. Available at: <https://stat.gov.ua/uk/datasets/vyko-rystannya-informatsiyno-komunikatsiynykh-tekhnohohiy-na-pidpryyemstvakh>

Dovhyu Ihor

Lviv Polytechnic National University

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT LEVEL OF RESOURCE PLANNING SYSTEMS IN ENTERPRISES BASED ON SIMULATION MODELING

Summary

The article substantiates that the level of development of resource planning systems in enterprises based on simulation modeling has made significant progress both globally and in Ukraine from 2018 to 2023. It is argued that the application of simulation modeling in these systems has become a key tool for optimizing resources, enhancing forecasting accuracy, and reducing costs associated with maintaining excess inventories, which is particularly relevant in high-tech industries with complex logistics. It is proven that in global practices, the use of these systems allows companies to respond quickly to crises and improve decision-making flexibility through more accurate and adaptive models. At the same time, it is substantiated that in Ukraine, the development of systems based on simulation modeling has progressed more slowly due to limited financial resources and insufficient support for digital initiatives at the state level, which has hindered their widespread implementation among enterprises. However, it is argued that despite these obstacles, Ukrainian enterprises have begun to actively implement simulation models in recent years, especially in sectors such as agro-industry and manufacturing, which has enhanced resource management efficiency and reduced costs. The forecast for the period 2024–2026 indicates that the global level of development of resource planning systems in enterprises using simulation modeling will continue to grow, particularly due to the integration with artificial intelligence and machine learning technologies, which will enhance accuracy and adaptability to market changes. In Ukraine, a gradual increase in this direction is also anticipated, although its pace will depend on the expansion of access to technologies and investment support from the state. Overall, it is demonstrated that the implementation of simulation modeling in resource planning systems is a crucial factor for achieving competitiveness, efficiency, and resilience of enterprises in a dynamic market environment at both global and national levels.

Keywords: planning system, resource provision, simulation modeling, artificial intelligence, machine learning.